

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě, složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Jaroslava Vlašína, v právní věci žalobce **H. B.**, zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Praha 1, Opletalova 25, proti žalované **Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 8. 2015, č. j. 30 A 31/2015 – 47,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobci **se přiznává** náhrada nákladů řízení ve výši 4.114 Kč, kterou je žalovaná povinna zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 19. 2. 2015, č. j. MV-153686-6/SO-2014 žalovaná (dále též „stěžovatelka“) zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále „správní orgán I. stupně“) ze dne 17. 9. 2014, č. j. OAM-21569-46/TP-2013 a odvoláním napadené rozhodnutí potvrdila. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byla zamítnuta žádost žalobce o povolení k trvalému pobytu na území České republiky z důvodu vyplývajících z ustanovení § 75 odst. 2 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále „zákon o pobytu cizinců“).

Rozhodnutí stěžovatelky napadl žalobce žalobou podanou ke Krajskému soudu v Plzni (dále „krajský soud“). Krajský soud žalobě vyhověl, rozhodnutí stěžovatelky zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

Za stěžejní krajský soud považoval námitku žalobce, že správní orgány nesprávně vyhodnotily stanovisko Bezpečnostní informační služby (dále „BIS“) ze dne 14. 8. 2014, jež je utajovanou informací klasifikovanou stupněm utajení „vyhrazené“. Z odůvodnění napadeného

rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu I. stupně krajský soud dovodil, že jediným důvodem pro nevyhovění žádosti žalobce byl závěr správních orgánů, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek ve smyslu § 75 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců. Tento závěr správní orgány založily na uvedeném stanovisku BIS, jež hodnotily jako důkaz. Žalovaný mimo jiné konstatoval, že utajovaná informace obsahuje konkrétní popis chování žalobce v delším časovém období, přičemž jeho závadné jednání nelze hodnotit jako jednorázové a jeho okolnosti jsou v utajované informaci dostatečně určitě specifikovány. Krajský soud ve svém hodnocení vycházel ze závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011, č. j. 7 As 31/2011 – 101 (všechna citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), v němž akcentoval možnost správního soudu v rámci soudního přezkumu mít přístup k utajovaným informacím, na jejichž základě bylo rozhodováno. Z citovaného rozsudku dále vyplývá, že soudní kontrola má zajistit vyloučení libovůle zpravodajských služeb a že soud nemůže být ve skutkové rovině „slepý“ a bezesbytku spoléhat na správnost názoru zpravodajských služeb.

Na základě seznámení se s utajovanou částí spisu obsahující předmětné stanovisko BIS soud konstatoval, že stanovisko obsahuje informace, které by v případě své pravdivosti opravňovaly k závěru, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek ve smyslu § 75 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců. Stanovisko sice zmiňuje jména konkrétních osob a popisuje pozici žalobce v rámci vzájemných jednání, avšak kromě samotného obsahu informace nebyly soudu předloženy jiné podklady, z nichž by při verifikaci utajované skutečnosti bylo možno vyjít. Takové podklady by bezesporu podpořily věrohodnost a pravdivost získané informace a její závěr, že jednání žalobce je způsobilé naplnit skutkovou podstatu trestných činů. Obsah přezkoumávané informace postavil soud do pozice, kdy bez dalšího buďto informaci uvěří nebo neuvěří. Takový stav není v právním státě přípustný, jestliže rozhodnutí správního orgánu zasahuje do subjektivních práv žalobce (zde do práva na ochranu soukromého a rodinného života). Pokud by soud měl uvěřit obsahu utajované informace, aniž by měl možnost si ověřit, že spočívá na skutečných, respektive pravděpodobně pravdivých informacích, znamenalo by to rezignaci na kontrolní funkci správního soudnictví vůči veřejné správě. Krajský soud proto shledal důvodnou výtku žalobce týkající se způsobu vyhodnocení stanoviska BIS ze dne 13. 8. 2014. Správní orgán tak vyšel ze stavu věci, který nemá ve správním spise oporu. Shledaná procesní vada se týká jediného podkladu, z něhož byl učiněn závěr o naplnění podmínky podle § 75 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců. Krajský soud proto konstatoval existenci důvodu pro zrušení napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“).

Žalobce se rovněž dovolával nepřezkoumatelnosti tvrzení stěžovatelky o dopadech napadeného rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. Tomuto žalobnímu bodu krajský soud nepřisvědčil. Srozumitelně uvedl, proč považuje zdůvodnění správních rozhodnutí v této otázce za dostatečné.

Stěžovatelka napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., a navrhuje zrušení tohoto rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení. Vymezuje se proti závěru krajského soudu, že informace obsažené ve stanovisku BIS nejsou dostatečné. Připomíná postavení BIS podle zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, jakož i to, že touto službou zjištěné informace, týkající se organizovaného zločinu a terorismu, mohou ohrozit bezpečnost nebo významné ekonomické zájmy České republiky. Stěžovatelka není nadřízeným správním orgánem BIS, není oprávněna udělovat jí pokyny ani jinak dohlížet na její činnost. Poukazuje přitom na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2014, č. j. 4 As 108/2013 - 69, a zdůrazňuje, že ze spisového materiálu v posuzované věci je dostatečně zřejmé, kdo je zdrojem předmětné

informace i způsob jejího získání. S těmito skutečnostmi se vypořádala v rozhodnutí o odvolání, což krajský soud nezohlednil.

Stěžovatelka též namítá, že ze závazného právního názoru krajského soudu není zřejmé, jaké další konkrétní podklady ve správních spisech chyběly, jakými konkrétními dokumenty má spis doplnit tak, aby krajský soud v dalším řízení považoval utajovanou informaci za dostatečně věrohodnou, respektive zda takový dokument vůbec existuje a správní orgán je schopen jej obstarat. Stěžovatelka proto považuje rozsudek krajského soudu za nesrozumitelný, neboť není dostatečně konkrétní.

Věrohodnost utajované informace posiluje skutečnost, že obsahuje konkrétní jména osob, které se podílely na jednání žalobce. Informace obsahuje poznatky různého druhu, přičemž každý z nich sám o sobě může znamenat pravděpodobné bezpečnostní riziko pro Českou republiku. Stěžovatelka též zdůraznila, že pro zamítnutí žádosti o trvalý pobyt stačí méně intenzivní a nebezpečné jednání než například pro účely vyhoštění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2011, č. j. 3 As 21/2011 – 85), případně též zrušení povolení k trvalému pobytu. Odkazuje rovněž na závěr rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011, č. j. 7 As 31/2011 – 101, podle něhož je posuzování informační hodnoty určitého zjištění vyplývajícího z utajované informace vždy úvahou pravděpodobnostní; proto pro závěr o existenci bezpečnostního rizika někdy stačí, že je pravděpodobné, že příslušná zákonem předvídaná skutková podstata byla naplněna. Z rozsudku tohoto soudu ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 108/2013 – 69, stěžovatelka dovozuje, že pro účel předmětného řízení není žádána nepochybná jistota o pravdivosti poskytnuté informace. Postačuje konkrétní popis zdroje získaných informací a způsobu jejich získání, včetně popisu okolností a důvodů, pro něž má původce uvedené informace za věrohodné. Za takových podmínek by si již soud mohl učinit úsudek, zda jsou informace natolik věrohodné, aby mohly zasáhnout do osudu žalobce (a jeho rodiny) tím, že na jejich základě nezíská povolení k dalšímu pobytu na území České republiky. Stěžovatelka přitom zastává názor, že stanovisko BIS takovou hodnotu má, obsahuje konkrétní popis zdroje získaných informací a způsobu jejich získání, včetně popisu okolností a důvodů, pro které jsou uvedené informace věrohodné, i vzhledem k jednání účastníka řízení i jednání konkrétních osob, se kterými byl účastník řízení ve vzájemném vztahu. Stanovisko BIS lze s ohledem na výše uvedenou judikaturu považovat za dostatečné, neboť bylo zcela konkrétně, dostatečně podrobně a přesvědčivě popsáno, z jakých podkladů BIS vycházela při formulaci v této informaci tvrzeného závěru a činnost účastníka řízení byla popsána tak, aby bylo možné přezkoumat důvodnost informace. Soud si tedy mohl učinit úsudek, zda jsou informace věrohodné. Stěžovatelka proto nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že zjištěný skutkový stav nemá oporu ve správním spisu.

Stěžovatelka rovněž reaguje na zmínku krajského soudu, že jednání žalobce a konkrétních osob uvedených v utajované informaci by mohlo naplnit skutkovou podstatu trestného činu. Poukazuje na to, že i v případě zahájení trestního stíhání by jí orgány činné v trestním řízení pravděpodobně podle § 8a zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním odepřely poskytnutí dalších informací o žalobci, aby neohrozily objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení, aby neporušily zásadu presumpce nevinny a nezvěřejnily by o osobách zúčastněných na trestním řízení ani údaje, které přímo nesouvisejí s trestnou činností. V případě pravomocného odsouzení za trestný čin by byly naplněny podmínky pro zamítnutí žádosti žalobce podle § 75 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců, neboť by nespĺňoval podmínku trestní záchovalosti podle § 174 citovaného zákona.

Stěžovatelka též podotkla, že krajský soud neshledal důvodnou žalobní námitku o nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, což lze považovat za potvrzení zájmu státu neudělit žalobci nejvyšší pobytový status.

Žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že argumentaci stěžovatele považuje za tautologickou a důrazně se ohrazuje proti tomu, aby jediným důvodem věrohodnosti informace byl stupeň jejího utajení a její původce. Žalobce zdůrazňuje nezbytnost možnosti nezávislého soudního přezkoumání utajované informace a ztotožňuje se se závěry krajského soudu ohledně obsahu informace. Upozorňuje, že činnost osob působících v BIS nesmí být vnímána jako bezproblémová, bez potřeby její kontroly. Minimálně soud musí mít možnost závěry BIS přezkoumat. V posuzované věci však podle žalobce soud tuto možnost fakticky neměl. Žalobce dále tvrdí, že přezkoumatelnost závěrů správního orgánu o přiměřenosti rozhodnutí z hlediska zásahu do soukromého a osobního života žalobce nevyklučuje jinou vadu správního řízení a není ani potvrzením zájmu státu na neudělení trvalého pobytu jako nejvyššího pobytového oprávněním.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil otázku splnění podmínek řízení. Ověřil, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatňuje přípustné důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), d) s. ř. s. V řízení o kasační stížnosti za stěžovatele jedná osoba s vysokoškolským právnickým vzděláním, jež zvláštní zákony požadují pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy věcně projednatelná. Nejvyšší správní soud proto posoudil kasační stížnost v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a uplatněnými stížnostními důvody.

Kasační stížnost není důvodná.

Ze systematického hlediska je rozumné nejprve posoudit namítanou nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu. Pouze u rozhodnutí přezkoumatelného je totiž zpravidla možné zvažovat důvodnost námitek věcného charakteru. Problematika různých důvodů nepřezkoumatelnosti rozsudku (krajského soudu) je soudní judikaturou bohatě zmapována. Zmínit lze například rozsudky zdejšího soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 – 245, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, nebo ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 – 64 (všechny rozsudky dostupné na www.nssoud.cz). Žádný ze zde uvedených důvodů nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu nebyl Nejvyšším správním soudem v posuzované věci zjištěn (§ 109 odst. 4 s. ř. s.) Je třeba rovněž připomenout, že nepřezkoumatelnost rozsudku nemůže být závislá na subjektivní představě stěžovatele o tom, jak má být rozsudek zdůvodněn, nýbrž musí se jednat o objektivní překážku, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumání napadeného rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2014, č. j. 3 As 60/2014 – 85).

Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spočívala podle stěžovatelky v tom, že se krajský soud nevyjádřil k tomu, jaké podklady ve správním spise chyběly, respektive v jakém směru bylo třeba správní spis doplnit tak, aby byla utajovaná informace dostatečně věrohodná. V té souvislosti ovšem nelze přehlédnout srozumitelnou argumentaci krajského soudu, reagující na jistá specifika získávání a další práce s utajovanými informacemi, ve které zdůraznil, proč po soudech nelze vyžadovat, aby v odůvodnění svých rozhodnutí uváděly vyčerpávající výčet konkrétních zjištění a podkladů, o něž je třeba utajovanou informaci doplnit. Krajský soud z tohoto pohledu dostatečně srozumitelně uvedl, proč je nutné vyžadovat kromě samotného konstatování obsahu informace také předložení dalších podkladů, použitelných pro její verifikaci. Svůj závěr tedy zdůvodnil v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz například

rozsudky ze dne 24. 8. 2016, č. j. 3 Azs 246/2015 – 25, nebo ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 108/2013 – 69). Věcná správnost rozsudku krajského soudu je posuzována dále.

Podle § 75 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců platí, že „[m]inisterstvo žádost o vydání povolení k trvalému pobytu dále zamítne, jestliže je důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl obrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek, za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince.“

V posuzované věci správní orgány přistoupily k aplikaci tohoto důvodu pro zamítnutí žádosti žalobce o povolení k trvalému pobytu na základě utajované informace (stanoviska BIS). K míře a způsobu přezkoumávání závěrů správních orgánů založených na utajovaných informacích se již vícekrát vyjádřil Nejvyšší správní soud ve své judikatuře. Lze poukázat především na usnesení rozšířeného ze dne 1. 3. 2016, č. j. 4 As 1/2015 – 40, analyzující dosavadní obsáhlou judikaturu tohoto soudu a vyslovující jasný názor, že správní soudy nemohou rezignovat na hodnocení obsahu utajovaných podkladů z hlediska jejich věrohodnosti, přesvědčivosti a relevance ve vztahu ke správnímu řízení. Takové informace nemohou být pouze vyjádřením názoru jejich zpracovatele bez patřičného skutkového podkladu zachyceného ve spise a soudem ověřitelného. Tento závěr zcela dopadá i na nyní projednávaný případ.

Nelze se proto ztotožnit s názorem stěžovatelky, která již z postavení předkladatele informace (BIS jako specializovaný orgán s úkoly vyplývajícími ze zákona č. 153/1994 Sb.), usuzuje na dostatečnou věrohodnost, přesvědčivost a relevanci informace. Lze sice souhlasit s námitkou, že stěžovatelka není nadřízeným orgánem BIS, zároveň ovšem nelze přehlédnout ani to, že o žádosti o povolení k trvalému pobytu žalobce rozhodovala právě ona, nikoliv BIS. Již toto procesní postavení stěžovatelky zakládá nejen její právo, nýbrž také povinnost vyžadovat doplnění podkladové zprávy v případech její neúplnosti nebo pochybností o jejím obsahu.

Nejvyšší správní soud k této problematice již dříve uvedl, že přijetí názoru stěžovatelky by *ad absurdum* znamenalo, že státní orgány by mohly ze soudního přezkumu libovolně vyloučit podklady pro rozhodování správních orgánů prostě tím, že by je označily za utajovanou informaci, v důsledku čehož by taková informace musela být automaticky považována za pravdivou a relevantní (viz rozsudek tohoto soudu ze dne 17. 6. 2016, č. j. 4 Azs 255/2015 - 49). V tomto rozhodnutí soud vyložil, proč postavení autora utajované informace nemůže samo o sobě vést k závěru o její věrohodnosti, přesvědčivosti a relevanci, jakkoliv lze se stěžovatelkou souhlasit v tom, že tato okolnost není bez významu.

Lze tedy přijmout dílčí závěr, že je primárně úkolem správního orgánu rozhodujícího o věci, aby na základě poskytnutých utajovaných skutečností, podložených dostatečnými podklady, sám posoudil, zda z nich lze dovodit splnění podmínek podle § 75 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců v tom smyslu, že žalobce představuje důvodné nebezpečí z hlediska možného narušení veřejného pořádku (případně bezpečnosti státu). Teprve dostatečně podložené závěry pak ze shora vyložených důvodů lze podrobit přezkumu ze strany správních soudů.

Judikatura správních soudů se v minulosti k požadavkům na kvalitu utajované informace opakovaně vyjádřila. Lze odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011, č. j. 7 As 31/2011 – 101, a ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 108/2013 – 69, z nichž vyplývá, že skutkový základ úvahy správního orgánu mohou tvořit v zásadě jakékoliv informace, které má k dispozici, ať již je získal z jakýchkoliv zdrojů a jakýmikoliv prostředky, přičemž podstatná je jejich informační hodnota. Posuzování informační hodnoty určitého zjištění může být úvahou pravděpodobnostní založenou v určité míře na odhadu. Po původci utajované informace není žádána nepochybná jistota o pravdivosti jí poskytnutých informací, ale postačoval by konkrétní

popis zdroje získaných informací a způsobu jejich získání, včetně popisu okolností a důvodů, na jejichž základě lze uvedené informace považovat za věrohodné. Za takových okolností by si již soud mohl učinit úsudek, zda jsou informace natolik věrohodné, aby mohly zasáhnout do osudu žalobce v podobě zamítnutí jeho žádosti. V rozsudku č. j. 7 As 31/2011 – 101, však nelze pominout dovětek, že „někdy pro závěr o existenci bezpečnostního rizika [sice] postačí zjištění, že je pravděpodobné, že příslušná zákonem předvídaná skutková podstata byla naplněna. Může tomu tak být ovšem pouze v případě, že taková eventualita je nejpravděpodobnějším vysvětlením skutkových zjištění a že se na základě dostupných údajů jeví být významně pravděpodobnější než jiná v úvahu připadající vysvětlení.“ Jakkoliv tedy není po příslušných orgánech požadován důkaz jistoty pravdivosti informací, musí být tyto informace podepřeny konkrétností, specifikací zdrojů a uvedením dalších okolností podporujících věrohodnost informace, aby existoval dostatečný podklad pro závěr, že daná eventualita je nejpravděpodobnějším vysvětlením skutkových zjištění.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabíral otázkou, zda utajovaná informace poskytuje (kvalitativně) dostatečný skutkový základ, umožňující v první řadě vůbec posoudit existenci podmínek pro aplikaci § 75 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců.

Po seznámení s utajovanou částí správního spisu tento soud konstatuje, že utajovaná informace představuje souhrn jmen a úvah o jejich vzájemných souvislostech. Popisuje ovšem také podnikatelské nebo i jen lidské kontakty žalobce, jimž bez dalšího přikládá určitý smysl, který však nelze ze spisu ověřit. Posuzovaná písemnost neozřejmuje ve vztahu k určitým tvrzením zdroje, z jakých byla ta která informace získána, případně nepředkládá důvody podporující její věrohodnost. Zdroje jsou naopak identifikovány zásadně obecně. Nejvyšší správní soud nemůže přehlédnout ani to, že žalobce formuloval konkrétní námitky, relevantně zpochybňující informace uvedené v utajované části a jejich souvislosti, a ve svém vyjádření V85/2014/OAM ze dne 24. 11. 2014, jež označil jako doplnění odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, navrhl konkrétní doplnění zjištění BIS. Na tento návrh stěžovatelka nereagovala, nevyžádala jakékoli doplnění informace BIS a namísto toho bez věcné argumentace uvedla, že se s návrhy žalobce seznámila a že nejsou schopny zpochybnit ani vyvrátit argumenty uvedené v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí (str. 7 rozhodnutí o odvolání).

Na projednávanou věc lze proto kromě již shora citovaných závěrů předcházející judikatury Nejvyššího správního soudu vztáhnout i závěry vyslovené v jeho rozsudcích ze dne 3. 2. 2016, č. j. 1 Azs 213/2015 – 54, a ze dne 25. 11. 2011, č. j. 7 As 31/2011 – 101, které vycházely ze situace, kdy stanovisko BIS obsahovalo popis konkrétního jednání žalobce a dalších osob, umožňující jejich identifikaci, avšak kromě tohoto stanoviska nebyly soudu předloženy žádné jiné podklady, z nichž by bylo možno usuzovat na věrohodnost těchto informací, přičemž žalobce v rozsáhlém vyjádření ke stanovisku uváděl celou řadu konkrétních údajů, jimiž dílem zpochybňoval správnost závěrů ve stanovisku obsažených, dílem pak vysvětloval a popisoval své konkrétní vztahy s osobami ve stanovisku zmiňovanými. Nejvyšší správní soud v citovaných rozsudcích dospěl k závěru, že za takové situace bylo nepochybně na správním orgánu, aby předmětné vyjádření postoupil BIS a vyžádal si doplnění stanoviska právě ve vztahu ke skutečnostem sděleným žalobcem. Jestliže tak neučinil, vycházel ze stavu věci, který nemá oporu ve správním spise.

V posuzované věci se jedná o situaci prakticky totožnou. Stěžovatel se měl s žalobcovým vyjádřením k utajované informaci řádně vypořádat. Neučinil-li tak, vycházel ze skutkového stavu věci, který nemá dostatečnou oporu ve spise, neboť i zde skutečnosti obsažené v utajované informaci nelze bez dalšího považovat za dostatečný skutkový základ pro posouzení žalobcovy žádosti. Nejsou v potřebné míře podepřeny ani informacemi, které by bylo možné zjistit a uvést právě proto, aby bylo možné jejich zodpovědné přezkoumání správními soudy.

Nejvyšší správní soud samozřejmě nepřehlídí názor vyjádřený v rozsudku č. j. 4 As 108/2013 – 69, totiž, že policie se v nastíněných případech nachází v nelehké pozici, neboť je zřejmé, že „[p]okud uvolní konkrétní o tom, jak informace získala, může tím, že se, byť i v režimu nakládání s utajovanými informacemi, k nim dostanou další subjekty, konkrétně příslušní soudci, potenciálně obrozit zdroj informací či výsledky práce policie, neboť každé rozšíření okruhu subjektů, které k utajované informaci mají přístup (i když jsou povinny s ní nakládat v režimu příslušného stupně utajení), zvyšuje riziko jejího vyzrazení. Na druhé straně, pokud tak neučiní, její informace nemohou být dostatečným podkladem pro závěr o tom, že další pobyt žalobce není v souladu se zájmy České republiky. Pokud stěžovatel nebude schopen existenci činnosti žalobce v rozporu se zájmy ČR dovést i z jiných, na utajovaných informacích získaných od Policie ČR nezávislých podkladů, může se stát, že nebude schopen unést své důkazní břemeno ohledně neslučitelnosti dalšího pobytu žalobce se zájmy ČR.“

Zdejší soud naopak respektuje, že v souvislosti s řízeními obsahujícími utajované skutečnosti mohou a musí určité z nich, a to byť by byly podstatné pro rozhodnutí, zůstat utajeny, nikoli však do té míry, aby soudy nemohly plnit svou kontrolní úlohu. V té souvislosti třeba připomenout, že Ústavní soud ve svých nálezech ze dne 28. 1. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 41/02, a ze dne 6. 9. 2007, sp. zn. II. ÚS 377/04 (uvedená rozhodnutí jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>) jednoznačně uvedl, že toto nezbytné utajení nemůže vést k popření práva na spravedlivý proces. V této rovině úvahy nabývá na významu soudní přezkum, kdy povinnost soudu přezkoumat napadené rozhodnutí, včetně podkladů pro jeho vydání, s nimiž se účastník řízení nemohl plně seznámit, může jít i nad rámec žalobních bodů, případně kasačních důvodů. Současně je třeba poznamenat, že na nutnost ochrany utajovaných informací pamatuje i soudní řád správní ve spojení se zákonem o ochraně utajovaných skutečností (srovnej § 133 odst. 2 a 3 zákona o ochraně utajovaných skutečností), které za tímto účelem umožňují správnímu soudu potřebné postupy. V kontextu s uvedenými závěry Ústavního soudu tedy platí také úvaha Nejvyššího správního soudu uvedená v rozsudku č. j. 4 As 108/2013-69, postihující i v nyní posuzované věci volbu stěžovatelky a policie při míře dokazování utajované informace - „Tuto volbu však za stěžovatele a s ním spolupracující Policii ČR nemůže vyřešit soud tím, že rezignuje na svoji kontrolní funkci, je-li mu zákonem na základě čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod svěřena. Je na uvedených orgánech, aby zvažily, zda větším rizikem je poskytnutí příslušných informací soudu, anebo rezignace na jejich uplatnění v předmětném řízení.“

Úvahy stěžovatelky, že ani pokud by bylo zahájeno na podkladě získaných informací trestní stíhání žalobce a případně dalších osob, neposkytly by jí orgány činné v trestním řízení informace získané v trestním řízení, považuje zdejší soud z hlediska merita posuzované věci za bezvýznamné. Jde totiž o úvahy spekulativní, které k vypovídací hodnotě posuzovaného stanoviska BIS nemají žádný vztah.

Stěžovatelka také namítala, že v posuzované věci postačuje pro zamítnutí žádosti žalobce pouze méně intenzivní jednání než by bylo nezbytné kupříkladu při rozhodování o vyhoštění nebo zrušení povolení k trvalému pobytu. Tato námitka je však rovněž zcela irelevantní pro posouzení merita věci, neboť k tomu, aby mohla být vůbec posuzována intenzita jednání žalobce ohrožujícího bezpečnost státu či veřejný pořádek, musela by existence takového jednání být nejprve relevantním způsobem prokázána. V posuzované věci však jediný podklad, z něhož mělo jednání žalobce vyplývat, standardům dokazování podle citované judikatury neodpovídal.

Nejvyšší správní soud rozhodně nepředjímá budoucí hodnocení skutkového stavu věci za předpokladu, že podkladové stanovisko BIS bude naznačeným způsobem doplněno tak, aby soud mohl případně splnit svoji kontrolní funkci, jež je mu zákonem na základě čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod svěřena.

Stěžovatelka v kasační stížnosti mylně uvádí, že krajský soud neshledal důvodnou žalobní námitku o nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, což lze považovat za potvrzení zájmu státu neudělit žalobci nejvyšší pobytový status. Nejvyšší správní soud ovšem konstatuje, že krajský soud hodnotil pouze přezkoumatelnost úvahy správních orgánů o přiměřenosti zásahu předmětného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Přiměřeností tohoto zásahu jako takovou se tedy vůbec nezabýval a zabývat ani nemohl, neboť pro to chyběl závěr o splnění podmínky dle § 75 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců a tudíž nebylo možné provést nezbytný test proporcionality mezi mírou závadného jednání žalobce a dopadem rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života.

Lze tedy uzavřít, že kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) ani d) s. ř. s. nebyly v posuzované věci dány. Nejvyšší správní soud proto posoudil kasační stížnost jako nedůvodnou a jako takovou ji dle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud dle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů nenáleží. Procesně úspěšnému žalobci vznikly náklady za právní zastoupení advokátem, který provedl jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 7. 1. 2016). Za to mu náleží 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., dále „advokátní tarif“, § 6 odst. 1 advokátního tarifu] a náhrada hotových výloh 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupce žalobce je plátcem DPH, proto byla náhrada zvýšena o DPH ve výši 21%. Celkem byla žalobci přiznána náhrada nákladů ve výši 4.114 Kč, kterou je žalovaná (stěžovatelka) povinna zaplatit k rukám zástupce žalobce (srovnej § 149 odst. 1 občanského 1 soudního řádu).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. září 2016

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu